

Практикалық жұмыс №3

Тақырыбы: Web-сайт. Web-сайтты “ыңғайлы қолдануды” әзірлеуге қойылатын талаптарды анықтау.

Мақсаты: Қарапайым HTML тегтерін меңгеру, Web-парақтар құрастыру.

HTML құжаты негізгі мәтіннен және белгілеу тегтерінен тұрады. HTML құжаты – ол кеңейтілу аты **.htm** болатын әдеттегі мәтіндік файл. Оны құру үшін кез келген мәтіндік редакторды қолдануға болады. Ал құрылған Web – парақтың нәтижесін көру үшін браузер қолданылады.

HTML- тілінің негізгі түрі

1-жаттығу. Қарапайым HTML файлдарын құрастыру.

1. Құрастырылған Web-парақты сақтау үшін RPAKT8-бумасын ашыңыз.
2. Блокнот (Notepad) стандарт программасын жүктеңіз.
3. Қарапайым HTML-файлының мәтінін редактор терезесінде теріңіз.

<HTML >

<HEAD>

<TITLE> өз тобыңызды жазыңыз </TITLE>

</HEAD>

<BODY>

Аты- жөніңізді жазыңыз

</BODY>

</HTML >

4. 1.htm атымен файлды сақтаңыз. Құрастырылған Web-парақты көру үшін браузерді жүктеңіз.

 - жолды тасымалдаушы тэг жолды келесі мәтіннен немесе графикадан бөліп тұрады. <P> тәгі де жолды бөледі, сонымен қатар абзацты айқындап тұратын бос жол қалдырады. Бұл 2 тэг бірэлементті болып табылады.

Мәтін үзінділерін ерекшелеу

Мәтін үзінділерін ерекшелеу тэгтері жеке символдар мен сөздердің бейнелеуін басқаруға мүмкіндік береді. Осы мақсатта үш түрлі тэгтар қолданылады:

<B>...</B> - жартылай қалың қарамен ерекшелеу (полужирный)

<I>...</I> - курсивпен ерекшелеу

<U>...</U>-астын сызу арқылы ерекшелеу

Сақталған құжатты бланкнотта ашып, осы тегтарды қолданыңыз, мысалы:

<BODY>

<B>Аты- жөніңізді жазыңыз</B>

</BODY>

Символ өлшемдерінің берілуі

Тақырып стилін қолдану. Мұнда 6-тақырып тәгі қолданылады (<H1>-ден <H6>-ға дейінгі). Әрбір тәгке браузер параметрлерінің берілген нақты стилі сәйкес келеді.

Ағымдағы шрифтінің өлшемін беру. <FONT> шрифтік тәгі 1-ден 7-ге дейінгі диапазонда мәтіннің кез келген жерінде ағымдағы шрифтінің өлшемін беруге мүмкіндік береді.

Гарнитура мен шрифт түсі

<FONT> тәгі гарнитура пішіні мен мәтін түсін өзгерту мүмкіндіктерін береді. Шрифт гарнитурасын өзгерту қарапайым <FONT> тәгіне FACE атрибутын қосу арқылы жүзеге асады. Мысалы, мәтінді Arial шрифтімен жазу үшін <FONT FACE = “ARIAL”> деп жазу керек.

Шрифт түсін өзгерту үшін <FONT> тәгінде COLOR = “X” атрибутын қолдануға болады. X-тің орнына түстің атын (тырнақшада) қоямыз немесе 16-лық мәндегі сандар жиынтығын жазамыз. Түсті 16-лық сандармен беру үшін, бұл түсті әрқайсысы 0-дан FF-қа дейінгі мәнге ие болатын, жіктелген үш құрамға бөліп көрстеуге болады: қызыл (R-Red), жасыл (G-Green), көк (B-Blue). Бұл жағдайда біз RGB деп аталатын форматпен жұмыс істейтін боламыз.

Мәтінді туралау

HTML-тәгтарының көмегімен мәтіннің туралауды басқаруға болады. Егер туралау тәсілі көрсетілмесе, құжаттағы барлық элементтер сол шеттен тураланып, оң жағы ретсіз орналасады.

Қазіргі браузерлер ALIGN = : мәтінді туралау атрибутын қолданады.

ALIGN = CENTER – центрі бойынша туралау

ALIGN = RIGHT- оң шеті бойынша туралау

ALIGN = LEFT – сол шеті бойынша туралау.

Мәтін мен фон түсін беру

Фон мен мәтін түсін бейнелегенде браузерлер үнсіз келісім бойынша қалыптасқан түстерді пайдаланады. Олар браузер күйінің параметрлерімен беріледі. Егер сіз басқа түс бергіңіз келсе, онда оны HTML-файлының басында <BODY> тәгінде беріп кету керек.

BGCOLOR атрибуты= парақ фонының түсін анықтайды, TEXT= барлық парақтағы мәтін түсін береді, LINK = және VLINK = сәйкесінше қарастырылған және қарастырылмаған сілтемелердің түсін анықтайды (соңғы 2 параметр кейін қарастырылады).

<BODY BGCOLOR =blue>

<FONT FACE = “ARIAL” size=5 color=red >

<P ALIGN = CENTER>

<B>Аты- жөніңізді жазыңыз</B>

</p></FONT>

</BODY>

Жүгіру жолын құру.

Жүгіру жолын мына команда арқылы орындайды:

`<MARQUEE></MARQUEE>`.

1. Команда: `<MARQUEE>` Бұл мәтін оңнан солға қарай жылжиды. `</MARQUEE>`

← Бұл мәтін оңнан солға қарай жылжиды.

2. Команда: `<MARQUEE BEHAVIOR="ALTERNATE" SCROLLAMOUNT="50" SCROLLDELAY="10">` Бұл мәтін оңнан солға қарай және кері жылжиды. `</MARQUEE>`

↔ Бұл мәтін оңнан солға қарай және кері жылжиды.

3. Команда: `<MARQUEE BEHAVIOR="SLIDE">` Бұл текст жылжиды және тоқтап отырады. `</MARQUEE>`

4. Команда: `<MARQUEE>` `SCROLLDELAY="0"` `SCROLLAMOUNT="50">` Бұл текст өте тез жылжиды. `</MARQUEE>`

5. Команда: `<marquee behavior="slide" scrollamount=8 direction=down>` Бұл текст жоғарыдан төменге жылжиды. `</marquee>`

6. Команда: `<marquee behavior="slide" scrollamount=9 direction=up>` Бұл текст төменнен жоғарыға жылжиды. `</marquee>`

Бір құжат аймағындағы сілтеме

Бұл сілтемелер үшін 2 бөліктің бар болуы шарт: таңба және сілтеменің өзі. Сілтеме таңба атын қолданады. Сілтемелер ерекше түспен немесе астын сызу арқылы ерекшеленеді. Бұл браузердің орналасуына байланысты болады. Сілтеме түсін өзгерту үшін `<BODY>` тәгінің `LINK` және `VLINK` атрибуттары қолданылады.

Сілтеме сипаттамасы.

`<A HREF = "файл_аты.htm">` Дүйсенбі `</A>`

Фондық графика. Фондық бейне – бұл кішкене тікбұрышты плашкасы бар графикалық файл. Браузермен қарау барысында бұл плашка бірнеше рет қайталанып, терезені толтырады және ол терезенің пішініне тәуелсіз.

Фондық графика `<BODY>` тәгінде беріледі.

`<BODY BACKGROUND="WAGON.GIF" TEXT="#330066">`

`WAGON.GIF` файлы фондық бейнені қояды.

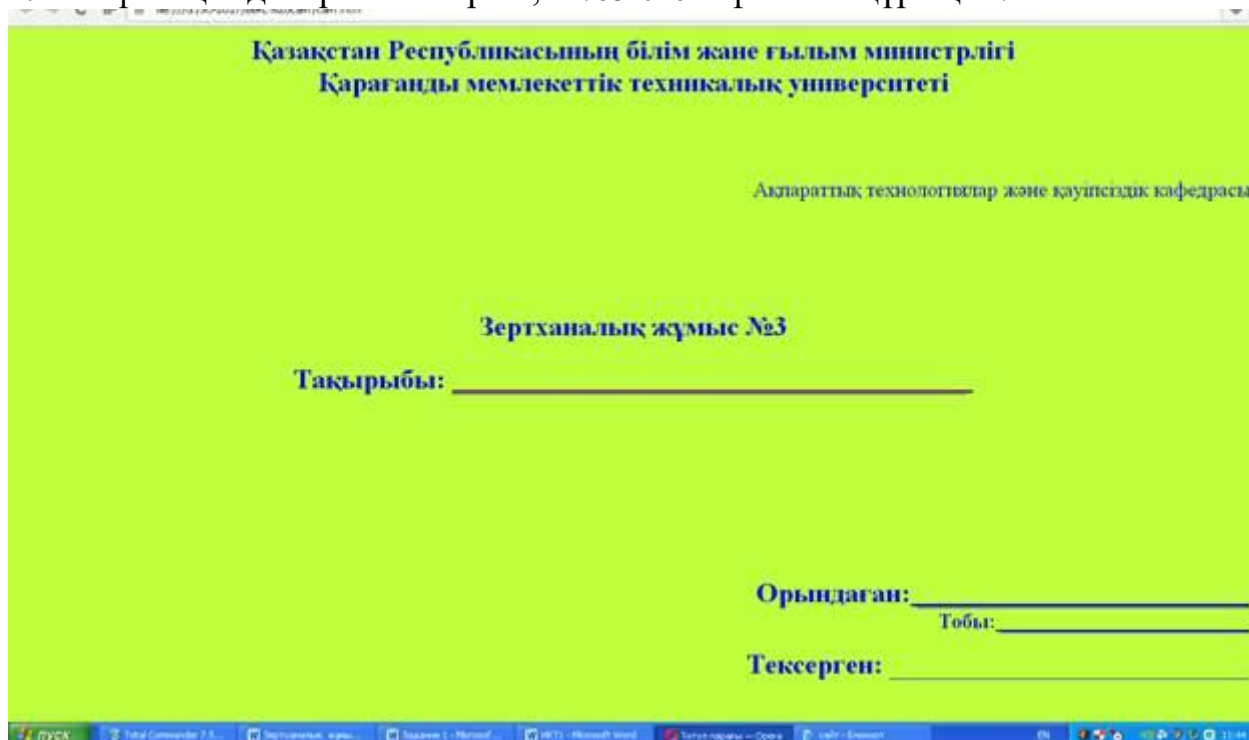
Тізімді құру үшін:

Берілетін текст	HTML форматында
<ul style="list-style-type: none"> • Строка 1 списка • Строка 2 списка • Строка 3 списка	<code><UL></code> <code><LI></code> Строка 1 списка <code><LI></code> Строка 2 списка <code><LI></code> Строка 3 списка <code></UL></code>

Тапсырма:

1. Жұмысқа титулдық парақ дайындап, *tit.htm* атымен сақтаңыз

2. Өз фотаңызды орналастырып, **Avtor.htm** файлын құрыңыз.

1-сурет –Титулдық парақ

3. Сурет орналастыру үшін: **<IMG SRC=1.jpg>**, суретке аниммация қолданыңыз.

2-сурет –Автор туралы ақпарат

3. Практикалықжұмыстың тақырыбын орналастырып, **lab.htm** файлын құрыңыз.

Тапсырма нұсқалары

<i>Нұсқа №</i>	<i>Тақырыбы</i>
1.	Менің қалам
2.	Жол қозғалысы ережелері

3.	Теннис
4.	Менің халқымның салт-дәстүрі
5.	Ұлттық ойындар
6.	Футбол клубтары және футболшылар
7.	Спорт түрлері
8.	Қазіргі замандағы музыка.
9.	Әлемнің атақты боксерлары
10.	Қазақстанның хайуанаттар әлемі
11.	Қазақстан боксшылары
12.	Қазақ киносының актерлері
13.	Ауыр атлетика
14.	Гимнастика
15.	Күрес
16.	Біздің сүйікті кинофильмдеріміз
17.	Шахмат
18.	Суреттелген әліппе.
19.	Жеңіл атлетика
20.	Қазақстан таулары.
21.	Қазақстанның курорттық аймақтары
22.	Велоспорт
23.	Мәнерлеп сырғанау
24.	Автомобиль маркалары
25.	Жүзу
26.	Ұлттық тағамдар
27.	Қазақ эстрадасының жұлдыздары.
28.	Салуалатты өмір салтын қолдаймыз.
29.	Әлемдегі әдемі қалалар
30.	Қазақстандағы өндіріс орындары

Бақылау сұрақтары:

1. Тег дегеніміз не?
2. Сілтемені қалай құрады?
3. Кесте қалай құрылады?